

התקנות הכלליות של העובדים העבריים בארץ-ישראל
הקבוץ המאוחד

משק גבעת חיים
1015 מספר 241

ל' ניסן תש"ה
13.4.1945

האלף הראשית

ואלו תוצאות בריקת החלב מיום 6 באפריל 1945:

מספר הפרות בעדר	68
החולבות	64
התנובה היומית	1015 ק"ג
המסוצע לחולבת	15,8

המספרים האלה מסמנים תחנה בהתפתחות ענף הבקר שסובל במשקיים הקבוציים לצינה ציון סיפור, ואמנם, ב"דרך היסודים" בת השלוש-עשרה שנים הענף הזה מהראוי שניחן בתחנת נופש ונתעודד קצת, לבטיים קשים ואף כשלונות היו מנת חלקנו בענף זה. החל מהפרה הראשונה "פתאומה" בת הגזע הערבי למה תקופת ההכרעות הרבות מהשוק הפרסי, קניית העדר השני יצרה הבאת קבוצה גדולה של סבכיות ומשקיות ועד לבריכוז מספר עגלות חלב לגידול בעלות מוצא מסובח משקיי הקבוץ. העדר סבל מפגי אדם וסבב להוביל העדר שנים של קרחת ממאירה פעמים בוגעו הפרות כפגיפת הפה והסלפיים היו גם הללי התאקל חות לבנים היו לבטיים קשים בשאלת שיכון ונעשו שגיאות גסות בהקמת הבניינים, טרם בחלקן אפשר היה לחקן במרצת הזמן ובחלקן נשארו למשלה תמורת בעבודה שכן ליסודי רב לעין-גדון שילמנו בשטח ההזנה בעיקר בליסודי המרעה והרעיה הרבה פעמים נקלענו בין יאוש ותקוה בחשבנו אחרות עמידה הענף היו היוונים רבים נמרים במסדרת המשק שלנו, אשה לא פעם גם הרפו את הידיים ואם בכל זאת הוענו להשיג זה, הרי זה בעיקר הודות להחמרתם ועקשנותם של כל החברים שעבדו בתקופת הוונות וידעו להמשיך על אף הכשלונות וחוסר ההערכה מצד הקבוץ למראה התוצאות הבלתי מסביפנת רצון.

אנו, העובדים כיום, רחוקים מלחשוב את השגיאה כשטחי עבודתנו השונים למשפטים ואנו מלאים ביקורת ותביעות מעצמנו וממשק. אבל כאם הישג ראשון זה ישמש מקום ליחס וחיון יותר מצד המשק באותה המידה שהוא גם משמש מקור עידוד לנו - לרפתנים - הרי בצדק נוכל לציין את סיכויי הענף שלנו לעתיד כטובים יותר משהיו בעבר.

מול סכנת הקדחת

כבר זמן נגמלו אצלנו מאחזיה באמצעים נגד הקדחת, משפת הדיבנות שלנו בערות המלים כילה, ושת פליט שרודלים ומכנסים אדוכים שהיו קודם שגורות הרבה בפנינו. התקופה הזאת נכנסה כאילו להיסטוריה של גבעת חיים ולא נשארה סנה אלא זכרונות. אך, לערנו נצטרך שוב להיזכר טוב בכל הסר-סיבולניה הזאת, נדמה שאנו עומדים שוב בפני פורע רבת עינויים של תחלואה בקדחת, האמצעים שאנו בהם השלטונות לא הספיקו להוציא את כל המים סביריכת עשה והם משמשים מקום נוח לגידול יתושי קדחת, לפי דברי הסניטר הראשי נשקפת לנו השנה סכנת קדחת במסלום שלא ידענו עד כה.

עלינו לדעת שמציאותנו כיום היא אחרת מאשר לפני עשר שנים, או היו לנו עור כזהות בעוריים להתגבר על המחלה ולהתחלף עור גם הוא להתגברות אחרת שמה, ועל כן אנו מצוירים לזהירות כפולה ולשמירה מעולה. נערת הכרי-אות פנתה למזכירות להקציב את הסכומים הדרושים להשגת האמצעים האלמנטריים למלחמה נגד ה"אנימלס" כגון: תיקון הרשתות בחברים, סכנת פליט וכד'. קשה יותר שאלת הכילות, שאין להשיג בשוק.

אנו פונים בתביעה נמרצת לכל חברי שכל יוזול לאתריות המוטלת עלינו נשמירה על בריאותנו ובריאות ילדינו ולעשות הכול בכדי להטות מהמחלה הסוכנת הזאת.

מנהל המשק
מנהל הקבוץ
מנהל המסרה

הסצב בע
בעבודה
כאלו של
במשק הח
החורה
נאלצים
הזריעה
מלונים
המוקדם
בפרדס
40 דונם
בעבודת
ולעשות
כל העבו
בבנות
הזאת אנ
הספר
הפר
כך התח
המצוקה
מספרים
במפעלים
החבתניה
של תנו
גת"מ
ואין לנו
במסר למ
צורך לא
להשאיר א
ממושך.
בשבותים
בשל מחלה
תכונות הע
במשק החק
מפעלים
עבודות ה
הוצאות כ
השקעות
עבודות כ
שרותים
לא עבודה
יחסו לנו
20-25
גג ל"בית
הפועל כי
הגב סוכ
כאן לתקן
לא יג
ונג רעפי
טרם נעשו
ולכן יש
הזאת לפ
עם סודות
לפי ההצ
כל החסר
את כל כי
אינה צרי
סרצה קור
הרבה סקר
הנותנים
הרכוש הו
נדלתות ו

בני שו"ב

המצב בעבודה - החודש סתוח מאוד בעבודה הצטברו הרבה עבודות, גם כאלו שלא היו קודם בתכנית.

במשק החקלאי הודות לגשמים המרובים החורף שרחו ביצוע עבודות שונות, נאלצים אנו לעשות החודש כגון הוריעה בגן הירקות של תפוחי אדמה מלונים, סלק, ועיסוב תפוחי האדמה הקוקרסים, מלבד זה התחילו גם להסקות בפרדס יש עוד לפתוח בורות בשטח של 40 דונם, מלבד זה יש עוד להמשיך בעבודת הגיזום וכן לסייד את העצים ולעשות גומות סביבם, גם בכרם, מלבד כל העבודות העונתיות, יש עוד לעסב בכננות יש להוריד את העלים, בעבודה הזאת אנו נעזרים בידים ילדי בית-הספר, כן עושים עיסוב ומזהינים את הפרדס בשלחה בקציר השחת וכדומה, כן התחילו כזריעה דלעת ספוא, רבה המצוקה בעובדים בחצירים, אין מספיקים את העבודה.

במפעלים עובדים במתיחות רבה, החבתניה צריכה להספיק את ההזמנה של "תנובה", הח"מ עבדו גם כחגים, "גת" טעס"קה עתה 100-120 עובדים ואין לנו למפקס, העבודה גדלה שם בקטר למחסן הגדול שהצטבר שם, יש צורך לארוז הרבה, יש להעיר שאסור להשאיר את הקופסאות לא ארוזים זמן ממושך.

בשדה חינור
(מפי פלוס)

עניני בריאות, מצב הבריאות של הילדים טוב למדי, אין מחלות, סדבקות אולם מאיימת מגפת הקדחת בכל החמורה, במשקי הסביבה יש כבר כמה מקרי קדחה, ההוראות הניתנות לסמירה על הילדים טפני הקדחת הן נבחינת אזהרה ואזעקה, לעשה הכול למען סמור על בריאות ילדינו.

בשדותים גם כהם מצוקה רבה בעובדים, בשל מחלתן של כמה מהמספלות, תכנית העבודה לה' אפריל:

בשדותים גם כהם מצוקה רבה בעובדים, בשל מחלתן של כמה מהמספלות, תכנית העבודה לה' אפריל:

בשדותים גם כהם מצוקה רבה בעובדים, בשל מחלתן של כמה מהמספלות, תכנית העבודה לה' אפריל:

משק החקלאי	95-100
מפעלים	140
עבודות חוץ	14
הוצאות כלליות	12
השקעות	9,5
עבודות כלליות	7
שירותים	117
לא עבודה	60

מדינוי מועצת החינור, סיימו את קדיון על הוראת הנגינה בפסנתר, אחרי שנמסרה אינפורמציה על אירגון הפעולה בקיבוצים אחרים קבעו את הקד לפעולה.

לכחור בילדים המוכשרים כיומרי ללימוד המוסיקה, השנה יבחרו רק מילדי כיתה ה' וז', בשנת הבאה גם מכיתה ד', הסורה - שאול.

בישיבה האחרונה פתח יואל על הקמת תנועת נוער במקום, ובריד יבואו.

הועדה שנבחרה לחיפוש דרך לקיסום-זים בעבודות המוסדות סיימה את עבודתה, לפי תכניתה אפשר יהיה לקסם ב-4-6 עובדות, השאלה נשדונה כבר בישיבות עם המוסדות הנוגעים בדבר, התכנית תובא לשיחת הקיבוץ.

יחסו לנו כ-40 איש, מהם לגת 20-25 ולמשק ושרות 15 עובדים.

(מפי יואל)

הכשרת מחנכים, אחרי שמנעצת המשק החליטה על הכשרתם של פאלק וראובן שטיין, היו דיון בועדה הפדגוגית על פרטי ההוצאה לפועל של ההחלטה, סוכם של ראובן שטיין להסתפק בהכשרה של שנה אחת, אולם הדבר אפשרי רק בתנאי שהוא כבר כינם ושוחרר באופן חלקי מעבודתו כמדיין ויתחיל בלימודים למען יוכל להכנס למחלקה השנייה של הסמינריון, כן הוטל עלינו ללמוד עברית ויעסוק בהוראת השפה בבית-הספר.

גג ל"בית הפועל" בועדה לבנין בית הפועל כיררו מחדש את הכר סידור הגג, סוכם לקבל את הצעת המהנדס כאר לתקן גג של פחים, שיעלה 1500 לא"י, גג ביטון צריין לעלות 3000 לא"י ונג רעפים אף יותר מזה, גגי פחים סרם נעשו בארץ, מלבד מחנות הצבא ולכן יש היסוסים אם לקבל את ההצעה הזאת, לפני חתימת החוזה עוד יתעצו עם סותתים לדבר.

היה לב נסרה את חוק ליסודיה מסמינריון לגננות והיא חוזרת הביתה, היא תכנס לעבודה במחלקת הפעולות.

אדית פולאק יצאת-בהתאם להחלטת האסיפה - לתל-אביב למכינה של הסמינריון, עיקר הכשרתה - לימוד השפה.

לפי ההצעה נותן המהנדס הקבלן את כל החמרים (עץ ופח) וכן מקבל עליו את כל ביצוע העבודה, התקנת הגג אינה צריכה לקחת יותר מ-6-8 שבועות.

טרצה קוראה לגבב, בזמן האחרון יש הרבה מקרי גניבה של בגדים ולבנים הנותנים לכביסה, ככדי לשמור על הרכוש הוחלט להתקין במכבסה חלונות ודלתות וכן לסגור את התאים שאליהם

היו כמה פניות אלינו לקבל חברות להכשרה במוסדותינו, נתקבלה חברה להכשרה לקבוצת "משואות" (קב. דתית).

לפי ההצעה נותן המהנדס הקבלן את כל החמרים (עץ ופח) וכן מקבל עליו את כל ביצוע העבודה, התקנת הגג אינה צריכה לקחת יותר מ-6-8 שבועות.

טרצה קוראה לגבב, בזמן האחרון יש הרבה מקרי גניבה של בגדים ולבנים הנותנים לכביסה, ככדי לשמור על הרכוש הוחלט להתקין במכבסה חלונות ודלתות וכן לסגור את התאים שאליהם

בהתקע יחד לישוב חדש

(10)

בצהריים עמדו על חלם שני צריפים, 4 אהלים, סככה מפח וכית שמוע ארעי. כל המחנה היה מוקף גדר חיל. אחרי ארוחת הצהריים החלו ההמונים להתפזר. נסעו גם החובשות מלית ומרמת השומט. בשעה 3 התעורר דגל מעל לצריף המיועד לחדר האכל. סיום העבודה היה חגיגי. אפרים בא להפדה במשך כל היום לא ראי- חיו - הוא עבד בהכנת הצריפים, מסרתי על ידו פריסת שלום ראשונה הביתה. האושים נסעו לדורס, נשאו קמץ חברי "הגרעין", כמה חבדות, מספר שומרים, כמה אישים רשמיים, מפקד העזרה הראשונה ואנוכז. הערב רב.

דבער - היה זה כאילו נמצאים אנו במקום מחמול שלטום, רחש שיחות, צחוק, שיחה. מהמטבח בקעו קולות ביחיים, רגילים, ידועים. מהסככה - צהלת פליטים וכת-קול של לעיטה. בצריף המגורים, בחדר האכל, באהלים - אור. אור חמים שקנה לו ישיבה בשמחה.

בצריף בעל ארבעת החדרים לא נמצא מקום לכולם. באחד האהלים - כפי שהזכרתי - סדר המטבח. אהל אחר נקבע כמקום העזרה הראשונה. כאן היחה דירתו של החובש שמסובח שונות המעבד ללימים מספר. את שני האהלים הנותרים תפסו הנוספים. לא היחה, אם כן, בריחה אחרת אלא לסדר מקומות לינה גם בחדר האכל.

לארוחת הערב הסבנו בחדר האכל על גבי מקומות מזרונים, שקים, תרמי-ליט, הגישו קפה חם על שולחנות מעלים שכל רגע עלולים היו להתפרץ, לא במקרה הוגש הקאקסה, הקפה חזק למדי. מפקד המזונה, חבר "הגרעין" הודיע כי הלילה יהיה "ליל שמורים". מזרח לשכב. אולם רק ברגלים ובנעלים, העומדים על המשמר. החלפו מדי שעה, עלתם להזעיק את כל המחנה אם יתעורר חשד כלשהו. במקרה כזה יתרון כוללם לעמדות שנקבעו מראש.

במשך היום נסיקו להקיף את חדר האכל חומת מגן נמוכה. לשמע אזעקה היה עלינו - עלי העל החובש - להופיע מיד בחדר האכל ולהיות מוכנים להגשת עזרה ראשונה לפצועים - לכשיהיו. חלק מהציוד הרפואי העברנו לשם מיד עם תום אהדת הערב. היחה והחומה נמוכה עדיין, לא נוכל לעבוד אלא כפופים או בישיבה.

קבלתי מטה בחדר, בצריף, החדר כולו היה ערוך מטות שעמדו עמידה לא איתנה ביותר. על גבי אבנים מתנדנדות. על אף הקפה החזק והמצע הבלתי נוח ישנתי שנת ישרים במשך כל הלילה. רק בבקר נוכחתי כי ירד גשם - השמיכה היחה רטובה, גם האחרים ישנו - לא היחה אזעקה.

קמעתי לעצמי תכנית של ידור מרפאה ארעית אשר תוכל לשמש במשך הזדשים הראשונים. צריך היה לדאוג לרתיטים, את התפקיד הזה מלא החובש עם המעט. בבקר למחרת בואנו, אספנו במחנה לוחות, מקלות, מסמרים, קס, שולחן, חוקי דגה למתי מצופה ירד לבן. מארגז המכשירים עשה ארון רפואות. ממקלדת ז'הבלים החקין כק לכיור לרחיצת ידיים. במטבח הטגנו קערה וכד, בגאנה הבטנה על הרהוט הנאה של המרפאה.

חברי רפואה היו לנו בצמצום, ורצינו להביא כמות מסוימת מדליה, החבורה היחה גשומה: גם-יום היו מביאים משם מים הפרודוקטים, עגלה עם זוג סוויים נסעה כמה פעמים ביום. שלחתי רשימה של רפואות הנתובים ביותר ולשמחתי הרבה קבלתי חלק מהן. לאחד שהחובש לזב את המקום עברתי לאהל.

עבודתי בחובשת לא היחה רבה. חלו רק מעטים והטפול בפצעים לא מלא אלא חלק קטן מעבודת יומי. החלטתי לצאת לעבודה במחנה. עסקו בסקול, בקאש וראשונה היה צורך לנסות את הדרך, מסטיב לגדר, מאבנים, כדי לאפשר למסמר הלילה תנועה הפשית, ללא פער. עבדתי עם עוד 4 בחורים. הכל סוברים כי הסקול היא עבודה משעממת, חד-גונית, אולם אין הדבר כך. האמביציה מזרזת, כל חלקה מסולקת נוסכת שמחה ובאה בלב העובדים, בשעות הצהריים הוריקה כל הדרך סביב לגדר ידשא עשב שנחסף מחת לאבנים, אדמה טובה - נתמלאנו שמחה.

מחת לאבנים הגדולות מצאנו עקרבים לרב - בעזרה זו הם נודמים למחצה. גלינו גם סלמנדרות, ולטאות מטוב בלתי מוכר לנו. הם נודמים כמה נחשים "סולקו". עם גמר הסקול של הדרך החזרנו בית בא תורן של הדרכים הפנימיות בתחילה - בשביל הסוויים והמכונות, ובאחרונה - בשביל האושים, במטה, ליד חדר האכל.

בינתיים התקאטה הסככה לתפקידים חדשים. סודרו בה ארוחה, מחסן יוקלחת. ליד "המוסדות המשקיים" האלה היו אבנים גדולות וכבדות בתחתית הית צורך לנפץ אותן בפטיש, דקר ומכוס. עמלנו כאן במשך כל השעות שלפני הצהריים אולם גם המלאכה הזאת הושלמה, ליד חדר האכל הקימונו מטבח. "אהל הבישול" הפך אם כן למקום שכוך. בימים הקרובים גבתה חומת המגן סביב חדר האכל. כך קמה לנו מצודה אשר נזכר לעמוד בה זקופים גם בשעת סכנה. כל כך היינו מוכנים

להגנה, יום בא, התאספו הקשה האכל, שנים מה אח כל, גם לא 3 ימים, בנקודה ביצתי, חשד אצ, הסנדר, בנתי התינוק, תינוקו הפעוטו לא סזם מאוד, זמן לס, בגמרה, הקבו, סות חו, הקבוצו, ואלישב, כגון של, הזסנים, על סימן, גם אסי, אלא שה, כי כני, לקבל, החדשה, הקרובה, בכיתה, הילדים, שנת הלי, פענודה

Handwritten signature or scribble in the top left corner.

להגנה, כל כך דרוכים לקראת סכנות - עד כי במעמקי הלב הרגשנו מעין אכזבה...
ביום הרביעי התקימה אזכרה - אחת מאספות האבל הרבות שנערכו אותו יום בארץ.

באו במכוניות מכל הסביבה. על שטח האמפיית אטרון, שיקום כאן בעתיד, התאספו חברי הקבוצים השכנים, שרק לפני שלשה ימים לוו את העולים בדרכם הקשה, המפעל בוצע - וכעת אנו מקבלים את פניהם בישובנו החדש. על גג חדר האכל התנוססו דגלים. נציגי הקבוצים נשאו את דברם:

- אין אנו מוחים כלפי אויבינו אשר בצעו מעשה השמדה איום בעמנו - שום מחאה לא תחדור ללבן של חיות טרף. הננו מוחים כלפי "בני בריתנו" שראו את כל זה בשוויון נפש, שאינם מאפשרים לנו פעולת הצלה

מפקד הישוב הצעיר אנו בשקט ובחוקף:

- בטוי המחאה ההולם ביותר את השעה אינה השביתה, לא הפסקה התחבורה, גם לא הפסקות. מחאתנו חליה - היא בניין. יעיד נא הישוב הצעיר הזה, המונה 3 ימים בלבד, קבל כל העולם, כי לא יוכלו להשמידנו, כי נחיה וננה נבנה!

הנוכחים העלו בודאי בזכרונם את ברפת זרובבלי:

- הבנים בארץ ישראל יחיו ויבנו...

ובכל זאת - פטור בלא אזעקת לילה אי אפשר. כלילה האחרון לשתותי בנקודה, בחצות נשמעה שריקה. בו ברגע הסתערו החוצה ותפסו עמדות. גם אני יצאתי לפני האהל, לבושה מעיל, מופנה. יצא משמו לגשוש.

התברר כי בין הערבים מחוייזה הסמדרה נפלה קטטה והוא הדבר שעורר חשד אצל אנשי המשמר...

עוד באותו יום, עם ערב, לאחר שבליתי במקום שבוע ימים, הסיע אותי הסנדר לדליה, שם לנתי ולמחרת עם שחר, יצאתי לדרך - הביתה.

מדושה

לא נמצא גואל. שני הילדים שהגיעו אלינו עם פליטי טרנסדניסטריה טרם התחילו ללמוד עברית כפי שורה מחוץ לבית-הספר. שלושה חברים התחילו לעזוב. להורותם אבל מסיבות שונות לא יכלנו להמשיך בעבודתם, ובינתים אין הילדים לומדים את השפה אם כשני ילדים אנו נתקלים בקושי כזה, מה יהיה כשיבואו אלינו המוני פליטים?

לכיתה ולמולדתנו בימים הקרובים החזרנה ויהי פאלק ורות אבל מעין-חרוד. הלימודים יפסקו לתצי שנה.

ביקורים רבים הביקורים בסוסדות החינוך שלנו הן של סוסדות והן של פרטים לתהות על דרכי עבודתנו. לפני כמה ימים ביקרו כאן חברות מועצת הפועלות עם יהודית סחוננית בראש בקשר להקמת פנימיה לילדי אמהות עובדות בתל-אביב. כן בקרו גוסדות הסמינר הבין-קיבוצי לגבנות לילדות את שיטות העבודה בגנינו.

בבתי הילדים עם גירולם של מספר התינוקות היה צורך להוציא שוב קבוצת תינוקות והעבירה לחדר הצפוני של בית הפעילות. מספלת בהם פריול גר. שחורה לא מזמן הכיתה, התגאים פרימיטיביים מאוד, אולם לא יאלכו הימים והם יוצגו יחד עם הקבוצה שתוצאה להם זמן לפקום אלפי, לבית המדרש יתו נגמרת והולכת.

הקבוצה הצעירה ביותר שבבית הפעילות חולקה והילדות צורפו לשת הקבוצות הגדולות, העובדות - הנה לב ואלישבע.

כגון של אדית פ. קיים מצב של כיון הזמנים. לפי החלטת מועצת החינוך על סיפה ב. להכנס לעבודה לגבנות גם אסיפת ההורים דורשת את הדבר, אלא שהסוכרות ערערה על החלטה הזאת כי כניסתה של סיפה כדוכה בהכרח לקבל מורה כשכר נשנת הלימודים החדשה, השאלה תוכרע בישיבת המועצה הקרובה וכינתיים.

בכיתה ב' נערכה תערוכה של עבודות הילדים כשמן הסגזית הראשונה של שנת הלימודים. ההורים התרשמו מאוד מעבודות הילדים והביעו את הערכתם וידידותה של ירחל א.

מסמל פקדון פתאום
עין תל/3

ההסדר
1
1945
העובד
גולספת
צעדני
הקבוצ
ע
יסודיות
מאלה
חגו
החבר
גם ליד
בקבע
המחבר
התכנן
תנו
הגדולה
כפיה
לא דק
רעיון
העצמית
ייתה
כזאת
הנער
המדוכ
מקומה
באהבה
הרעיון
בתנועה
לחנך
דוקא
כגודל
לבדק
לשוחב
יכולה
היא
המער
המועצ
לקבוצ
לשמש
של התנ
ערכה
הנודע
התנועה
של תנו
את תכנ
העובד
להכניס
בעיקר
בעתיד